

75. SZÜLETÉSNAP A BÖSENDORFER–ZONGORÁNÁL

Szász Mihály

1951 tavaszán is megérkeztek a gólyák, és március 28-án egy bélmegyeri (Békés megye) faluba hoztak egy csodálatos kisfiút, a Szász-család Misikéjét – így nyitotta meg az estet annak házigazdája, az Ünnepest által eljátszott Nyitány után.

Szász Mihály (Michel Saxon) a Korzó Zeneház Bösendorfer–zongorájánál ünnepelte 75. születésnapját újabb szerzői estjével együtt, ahol ismét mediterrán dallamok csendültek fel. Az Ünnepest erős oldala a humor, ezen belül is a zenei humor. Mint mondja, a Szegedi Szimfonikus Zenekarnál eltöltött 40 éve alatt nem egy alkalommal a humoros oldaláról közelítette meg a zeneműveket. Így a legnehezebb darabok is könnyűnek tündek. Jó példával járt előtte legelső főnöke, a legendás karmester és zeneszerző, Vaszy Viktor, aki számtalan alkalommal csillogtatta meg humorát. Amikor egy alkalommal egy világhírű zongoraművész játszott együtt a zenekarral és túl gyors tempót diktált, Vaszynak azonnal kész volt a válasza: „Üres szekér gyorsan szalad.”

Ezen a szerzői esten egymást követték a hangulatos dalok, versmegzenésítések. Szász Mihály beszélgetőtársa egykori zeneszerzésszakos csoporttársa, 55 éve barátja, e sorok írója volt, aki feleslegesen készített ki asztalt két székkal, mert az Ünnepest el sem mozdult a zongora mellől, onnan válaszolt a kérdésekre, legtöbbször újabb és újabb saját szerzeménnyel. Az első kérdés a születésnapra vonatkozott:

– *Mit jelent Neked a 75. születésnap?*

– Ezt tőlem kérdezed? Azt hittem, a Bösendorfer a 75 éves, mivel én 45-nek érzem magam – ketten együtt a Bösendorferrel sem vagyunk 75 évesek.

– *Már megint hülyéskedsz?*

– Igen! 70 éven felül kötelező hülyének lenni – legalábbis ezt gondolják egyesek...

Születésnapra meglepetések járnak: az elsőt a beszélgetőtárs hozta a szimfonikus zenekar volt zenekari mélyhegedűművészenek: ő és Dávid Andor mélyhegedűművész, a zenekar nyugalmazott szólamvezetője eljátszották Kiss Ernő 12 miniatűr duó mélyhegedűre c. sorozatából a Minuetto 1 és 2 c. darabokat, melyeket 54 évvel ezelőtt Szász Mihállyal játszottak el először. Ezt az Ünnepest igen nagy örömmel fogadta, gratulált a két mélyhegedűsnek.

Szász Mihály ezután elmesélte, hogyan kezdte zenei tanulmányait, hány éves korában kezdett hegedülni – három év tanulás után már zeneiskolai versenyt nyert – majd zongorázni a békési zeneiskolában (Békés város szülőfalujától 8 km-re van), hálatal szavakkal emlékezett meg legkiválóbb tanáráról, Perényi Pálról (1903–1983), aki a szegedi Liszt Ferenc Zeneiskolából való nyugdíjba menetele után még sokáig tanított a békési zeneiskolában, valamint ő volt a szegedi zeneművészeti szakközépiskola mélyhegedűtanára az 1970-es évek elejéig. Mint legkiválóbb tanítványát ez utóbbi intézménybe vette fel mélyhegedűszakra 1970-ben. Az Ünnepest nem mondta el, de ekkor már Haydn-szakértő volt, és számos saját szerzeménye is volt, így 1971-ben felvették zeneszerzés-szakra is. Ő és a beszélgetőtárs szeretettel emlékeztek egykori kedves tanárakra, Kátai László zeneszerzőre, aki – sajnálatukra – 1972-ben elköltözött Szegedről (az egri tanárképző főiskola tanára lett, 85 évesen a jeles városban él).

Szász Mihály színesen beszélt a zenei „lopásokról”, a 13-as számról, mely neki szinte mindig szerencsét hozott, büszkén mutatta fel Vaszy Viktor egykori pénztárcáját, melyhez egy aukción jutott hozzá, majd eljátszotta a „*Minden a pénzről szól*” című számát, és az „öngúnydalát”, „*Azt mondják, hogy gyengék a számaim*” címmel. A jelenlévő közönség nem feltétlenül így gondolta, mert a dalt taps követte, azaz nem is volt olyan gyenge a szám – legföljebb menedzser híján *nem fut a szekér*...

Ezt követően a közönség is szóhoz jutott; akik az Ünnepest korábbi szerzői estjein is jelen voltak, kértek több általuk ismert dalt, többek között a jelenlévő

Budai Gabriella Ágnes megzenésített versét: *Hóvirág szerelem*. Izgalmas kérés volt, amikor a zongorán tetszőlegesen leütött három hangra – melyeket Diószegei Szabó Pál költő szólaltatott meg – kellett improvizálnia; a kérést virtuózan teljesítette. Hiszen a jubiláns szerzőt ezúttal sem hagyta cserben zongoratudása, az „Ugyanolyan vagy, akár 30 évvel ezelőtt” – mondatot így egészítette ki: „*Semmivel sem vagyok jobb, mint 30 évvel ezelőtt.*”

Ezután már csak a születésnap-i köszöntések voltak hátra, melyek közül ki kell emelni Kosztándi István Liszt Ferenc-díjas hegedűművész jókívánságait, melyeket a Szegedi Szimfonikus Zenekar nevében mondott el, átadva a zenekar ajándékát, valamint dr. Szondi Ildikó, a Szegedi Közéleti Kávéház főszerkesztője köszöntőjét, melyben felidézte, hogy a Kávéháznak hosszú éveken keresztül vendége volt Szász Mihály, így visszavárja őt.

Legvégül a beszélgetőtárs megköszönte Gyüdi Sándor Liszt Ferenc-díjas igazgató-karnagynak és az általa irányított Szegedi Szimfonikus Zenekarnak, hogy a Korzó Zeneház otthont adott a születésnap-i estnek, majd ajándéka átadása után Bernard Slade világhírű színművének címével búcsúzott Szász Mihály felé fordulva: „*Jövőre, veled, ugyanitt!*”

Kiss Ernő

SZÁSZ MIHÁLY MŰVEI A YOUTUBE-N

[Szász Mihály zeneszerző 2 \(2:11\)](#)

[Szász Mihály zeneszerző 5 \(3:08\)](#)

[Szász Mihály zeneszerző 6 \(2:45\)](#)

[Szász Mihály zeneszerző 7 \(2:14\)](#)

[Szász Mihály zeneszerző 8 \(1:57\)](#)

(Nem professzionális minőségű felvételek!)